

S2013/6

Jokamiehenoikeudet

Eräänä elokuisena päivänä maanviljelijä Pentti Hämäläinen ajoi traktorillaan pellolta kotiin ja huomasi aidatun metsäalueensa laidassa olevan portin olevan auki. Hän ajoi portista ja näki jonkin matkan päässä pysäköityjä autoja sekä niiden lähistöllä metsälammen rannalle teltoihin leiriytyneen ryhmän. Rannalla oli nuotiotuli, ja yksi poika kalasti lammesta virvelillä. Teltojen vieressä ämpäreissä oli kymmeniä litroja mustikoita. Asiasta suuttuneena Hämäläinen ilmoitti, että ryhmällä ei ole aidatulle alueelle mitään asiaa eikä hänen mailtaan saa poimia marjoja myyntiin. Hän sanoi myös, että portin vieressä oli kieltotaulu, jossa selvästi kerrottiin, että aidatulle alueelle on pääsy kielletty. Paikalle leiriytyneen ryhmän jäsenet ilmoittivat hänelle, että he eivät ole rikkoneet mitään lakia.

Pohdi tapausta oikeudelliselta kannalta.

Mitä ovat? Tee parin kanssa kaksi listaa:

1. Mitä saa tehdä.

2. Mitä ei saa tehdä.

3. Listaa ongelmat tehtävästä ja pohdi.

Saa tehdä:

- **liikkua jalan, hiihtäen tai pyöräillen muualla kuin pihamaalla ja erityiseen käyttöön otetuilla alueilla (esimerkiksi viljelyksessä olevat pellot ja istutukset)**
- **oleskella tilapäisesti alueilla, missä liikkuminenkin on sallittua (esimerkiksi teltailla riittävän etäällä asumuksista)**
- **poimia luonnonmarjoja, sieniä ja kukkia**
- **onkia ja pilkkiä**
- **kulkea vesistöissä ja jäällä**

Ei saa tehdä:

- aiheuttaa häiriötä tai haittaa toisille tai ympäristölle
- häiritä lintujen pesintää ja riistaeläimiä
- kaataa tai vahingoittaa puita
- ottaa sammalta, jäkälää, maa-ainesta tai puuta
- häiritä kotirauhaa
- roskata
- ajaa moottoriajoneuvolla maastossa maalla ilman maanomistajan lupaa
- tehdä tulta ilman maanomistajan lupaa/merkittyä paikkaa
- kalastaa ja metsästää ilman asianomaisia lupia

S2013/6

Hyvä vastaus:

Tehtävä liittyy jokamiehenoikeuksiin.

Mainittava ainakin yksi esimerkki sallitusta ja yksi luvanvaraisesta toiminnasta.

- **Sallittuja toimintoja ovat:**
  - pihapiirin ulkopuolella tapahtuva liikkuminen
  - telttailu
  - marjojen poimiminen
- **Luvanvaraista:**
  - kalastus: mato-onginta sallittua ilman lupaa
    - 18-v kalastuksenhoitomaksu (65 v.)
  - tulenteke

S2013/6

Kiitettävä vastaus:

- **Maanomistaja ei voi kieltotaululla rajoittaa kansalaisten liikkumista metsäalueellaan.**
- **Mootoriajoneuvolla liikkuminen maastossa ilman maanomistajan lupaa on kiellettyä.**
- **Pitää tuntea jokamiehen oikeuksiin liittyviä velvollisuuksia.**
- **Jokamiehen oikeutta on eritelty ja pohdittu laajemmin sallittujen ja luvanvaraisten toimintojen näkökulmasta.**